

Gemeente De Bilt
Wethouder mevrouw A.E. Brommersma
Postbus 300
3720 AH BILTHOVEN

Maartensdijk, 9 mei 2016

Onderwerpen:

- 1 Gevolgen rechterlijke uitspraak
- 2 Overschotten WMO gelden

Geachte mevrouw Brommersma,

Net als alle andere gemeenten in Nederland werd ook de gemeente De Bilt per 1 januari 2015 geconfronteerd met de drie decentralisaties waaronder de transitie in de zorg. Iedereen die zorg, hulp of ondersteuning nodig heeft bij het langer zelfstandig thuis wonen en bij het deelnemen aan de maatschappij kon daarbij een beroep doen op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Uitgangspunt daarbij is overigens, dat mensen in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor hun zelfredzaamheid en participatie.

Gemeenten zijn als eindregisseur verantwoordelijk voor de uitvoering van de aan haar opgedragen nieuwe wettelijke taken.

De overheveling van de WMO 2015 is vanuit het Rijk naar de gemeenten gepaard gegaan met een forse bezuinigingsopgave. In het Collegeprogramma 2014 – 2018 van de gemeente De Bilt wordt daarom aangegeven, dat de gemeente de zorgtransitie budgettair neutraal wil laten verlopen. Het moet de gemeente niet meer geld kosten dan ze ervoor krijgen vanuit het Rijk.

1 Gevolgen Rechterlijke Uitspraak

De gemeente heeft kaders c.q. beleidsregels vastgesteld voor de uitvoering van de nieuwe taken. Beleidsregels die dienen te passen binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten.

De gemeente heeft de plicht mensen die beperkingen ondervinden in het meedoen aan de maatschappij te compenseren. Hoe zij dat doet kan per gemeente verschillen. Illustratief in dit verband was het afschaffen dan wel beperken van de huishoudelijke hulp. Soms gebeurde dat zónder dat een voorafgaand keukentafelgesprek was gevoerd.

Veel burgers hebben hiertegen bezwaar aangetekend. Landelijk zo'n drieduizend bezwaarschriften. Ook in de gemeente De Bilt hebben cliënten bezwaren gemaakt tegen het beperken van huishoudelijke hulp.

Daarom is voor de gemeente De Bilt de recente uitspraak van de kantonrechter in Utrecht van belang. Deze gemeente heeft bij invoering van de WMO de collectieve voorziening voor huishoudelijke hulp vastgesteld op 78 uur per jaar.

De rechtbank heeft nu geoordeeld, dat de gemeente onvoldoende heeft kunnen aantonen dat zorgverleners ook daadwerkelijk binnen 78 uur jaarlijks een schoon en leefbaar huis kunnen garanderen. De rechtbank heeft beslist dat de eisers recht hebben op de eerder vastgestelde (hogere aantal uren) hulp bij het huishouden.

In een mail aan de WMO-Raad van 28 april 2016 schrijft de gemeente, dat door de uitspraak van de rechtbank de beleidsregels 2016 alvast op één punt zijn aangepast namelijk punt 2.6 waarin onderzoek wordt gedaan naar de financiële draagkracht van cliënten.

Aanleiding hiervoor is dat de gemeente De Bilt onvoldoende heeft onderzocht of iemand gebruik kan maken van een algemene voorziening.

Naar aanleiding hiervan heeft de WMO-Adviesraad de volgende vragen:

- 1 Wat betekent deze rechterlijke uitspraak voor bestaande cliënten waarvan een eerder verzoek ten aanzien van huishoudelijke hulp is afgewezen dan wel het aantal uren is beperkt?
Worden eerdere beslissingen / beschikkingen weer terug gedraaid?
- 2 Wat betekent deze rechterlijke uitspraak voor nieuwe cliënten?

Verder wil de WMO-Adviesraad graag vroegtijdig betrokken worden bij een evaluatie van de beleidsregels dit najaar zoals aangekondigd in bovengenoemde mail.

2 Overschot WMO-gelden

Een tweede punt waar de WMO-Adviesraad aandacht voor vraagt is de conclusie vanuit landelijk onderzoek, dat gemeenten (soms fors) geld overhouden op de WMO. In totaal gaat het om een bedrag van tenminste € 310 miljoen. Ruim de helft van de gemeenten houdt 15 procent of meer van het WMO-budget over.

Volgens financieel deskundigen van Deloitte en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten worden de grootste overschotten geboekt op de post WMO; het beeld met betrekking tot jeugdzorg is wisselender.

Zijn gemeenten zuinig geweest of juist té zuinig geweest waardoor cliënten ten onrechte geen ondersteuning en / of hulp hebben gekregen?

De Tweede Kamer heeft Staatssecretaris Van Rijn inmiddels om opheldering gevraagd.

Naar aanleiding hiervan heeft de WMO-Adviesraad de volgende vragen:

- 1 Is er in de gemeente De Bilt eveneens sprake van een overschot op de WMO-gelden?
- 2 Zo ja, hoog hoe is dit bedrag in absolute zin en in procentuele zin (percentage van het WMO-budget)?

- 3 Geef door middel van een analyse duidelijk de (vermoedelijke) oorzaken aan van dit overschot / onderbesteding?
Speelt de hoogte van de eigen bijdrage die cliënten moeten betalen hierbij misschien ook een rol?

- 4 Is de gemeente van plan om dit overschot te oormerken d.w.z. een budget dat primair bestemd is en blijft ten behoeve van ondersteuning en zorg zodat mensen een passende oplossing (meer maatwerk) geboden krijgen?
Met andere woorden: krijgt dit geld op de plank géén andere bestemming?

Voor de goede orde deel ik u nog mede, dat bovengenoemde punten eveneens van toepassing zijn op de transitie jeugdzorg.

Wij wachten uw reactie met belangstelling af.

Met vriendelijke groet namens de WMO-Raad,

Hans Voogt
Voorzitter